

Creditarea companiilor – evoluții și provocări

Cristian Sporis, Vicepreședinte Raiffeisen Bank

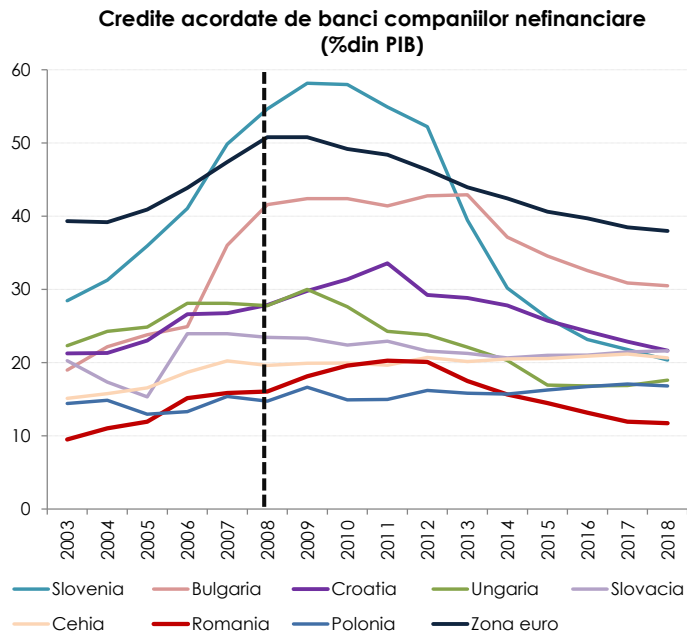
Iulie 2019

Banking așa cum trebuie

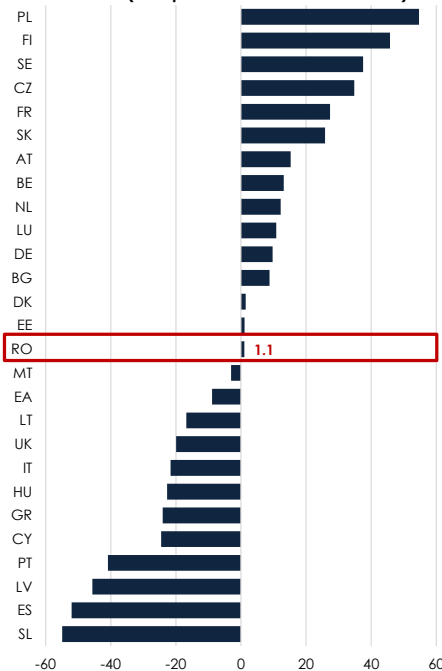
Reducere amplă a intermedierei financiare bancare în țările membre UE

- Soldul creditelor acordate de către bănci s-a redus considerabil în perioada 2008-2018 în majoritatea țărilor membre UE, mai ales ca pondere în PIB (în multe țări chiar în valoare absolută).

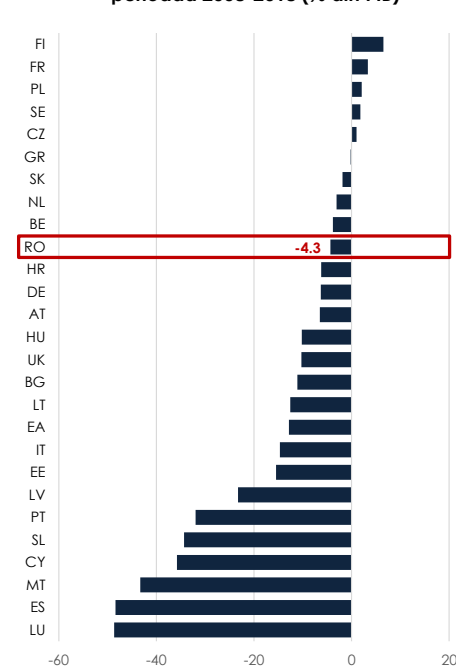

Sursa: Banca Centrală Europeană, Eurostat, Raiffeisen BANK

Modificarea stocului de credite acordate de bănci companiilor în perioada 2008-2018 (în % pe baza valorii în echiv. EUR)

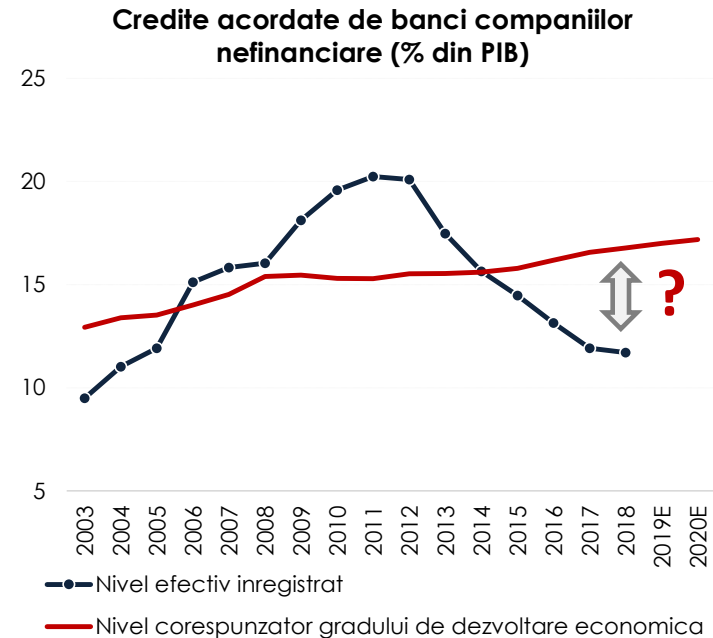
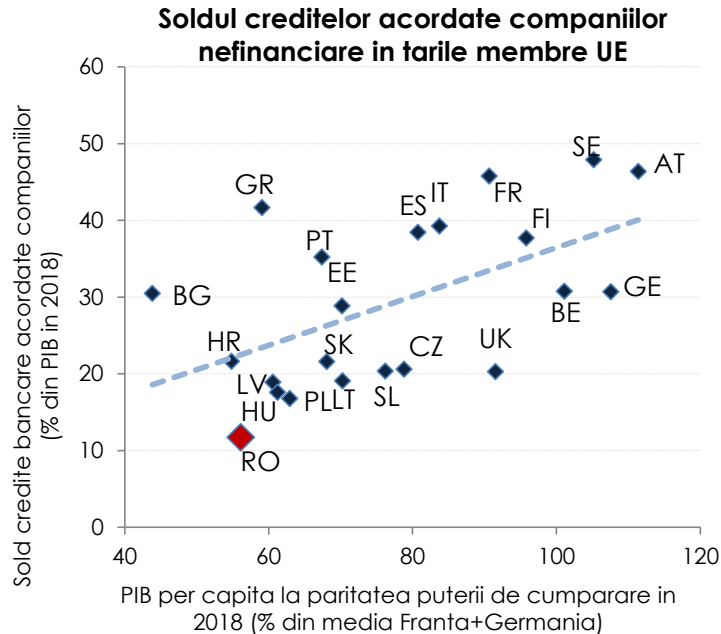

Modificarea stocului de credite acordate de bănci companiilor în perioada 2008-2018 (% din PIB)

Nivel scăzut al creditelor acordate de bănci companiilor nefinanciare

- Îndatorarea companiilor în termeni de credite contractate de la bănci este mică în România comparativ cu nivelul de dezvoltare economică a țării.

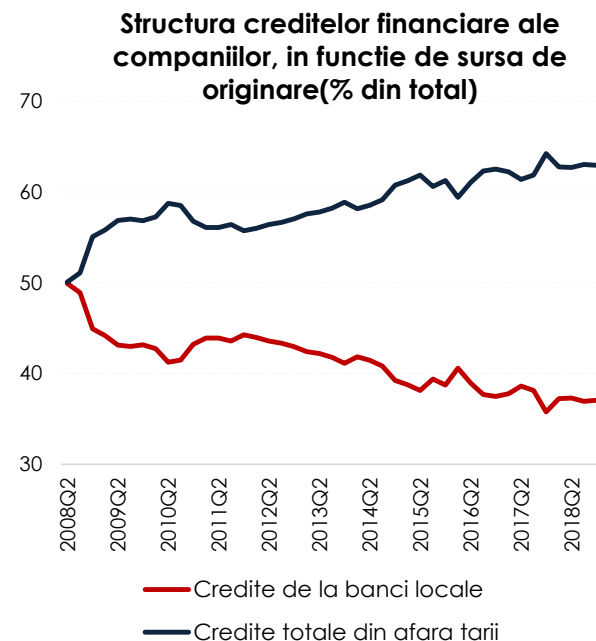
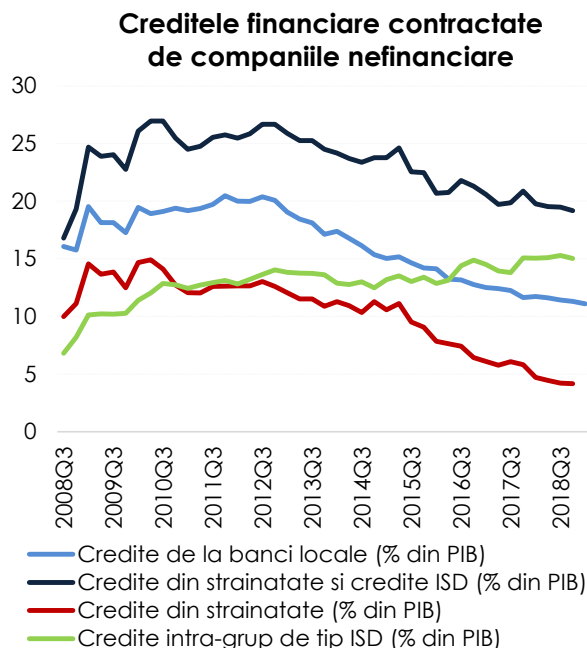
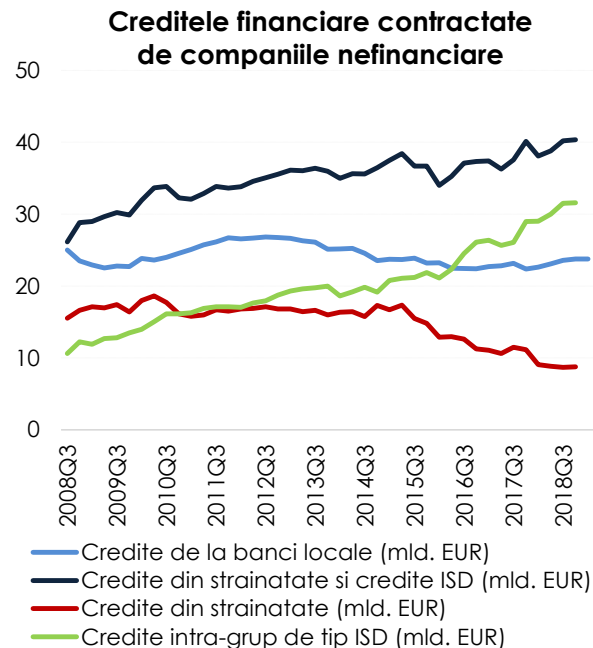

Sursa: Banca Centrală Europeană, Eurostat, Comisia Europeană, Raiffeisen BANK

Notă: nivelul îndatorării corespunzător gradului de dezvoltare economică este determinat pe baza unui model ce pune în relație ponderea în PIB a creditelor și PIB-ul per capita la PPS (ca % din media Germaniei și Franței) pentru țări din Europa Centrală și de Est și unele țări din Zona euro

Importanță în creștere a creditelor intra-grup clasificate drept ISD

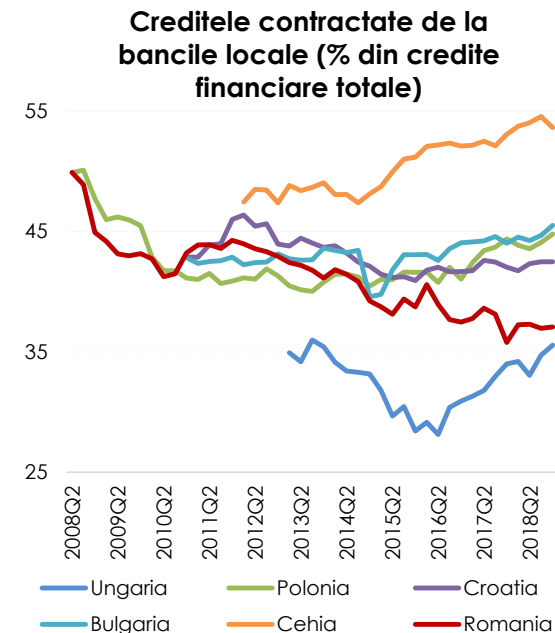
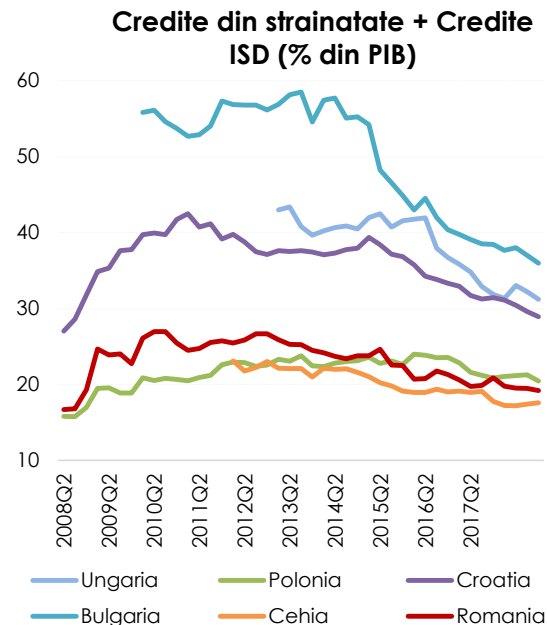
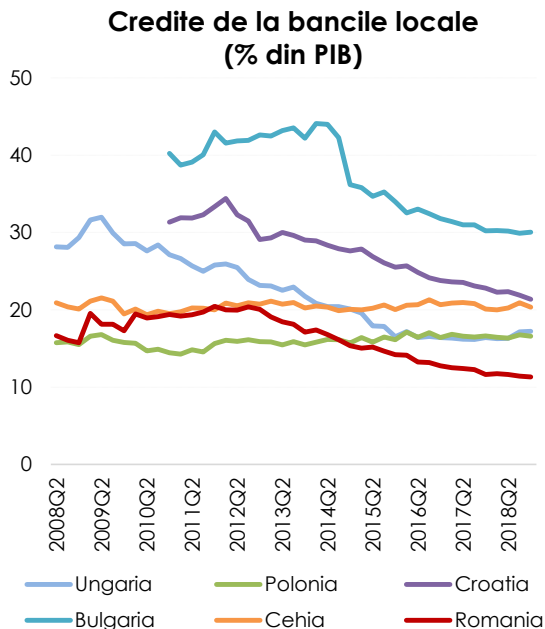
- Creditele financiare ale companiilor au trei surse: (1) credite de la bănci locale, (2) credite din străinătate și (3) credite intra-grup clasificate drept Investiție Străină Directă (ISD). Creditele de tip ISD sunt singurele care au înregistrat o creștere susținută în ultimii ani.

Sursa: Eurostat, Banca centrală Europeană, Raiffeisen BANK

Tendințe regionale privind structura creditelor financiare contractate de companiile nefinanciare

- Creditele din surse străine sunt predominante în structura creditelor financiare contractate de companii în majoritatea țărilor din Europa Centrală și de Est. În România, importanța acestei surse de finanțare a crescut în ultimii ani.

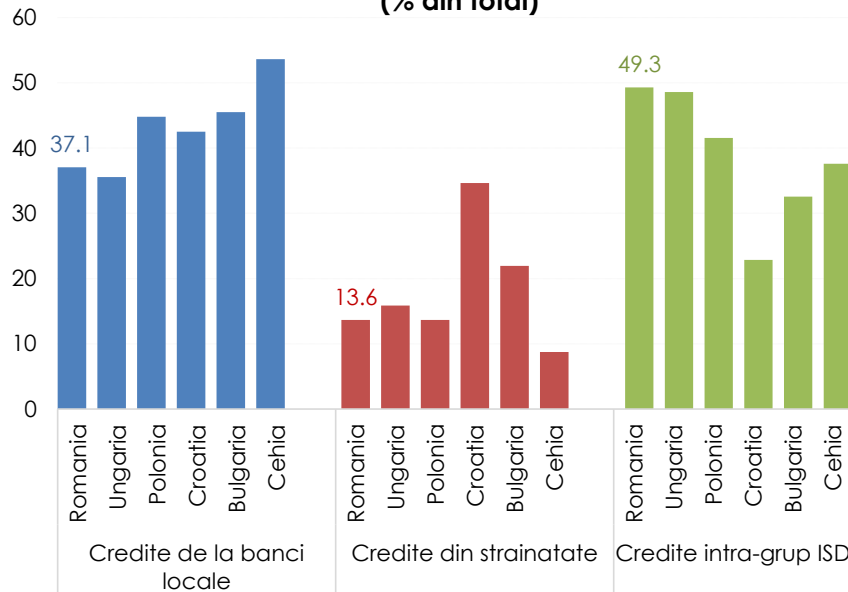
Nota: Credite financiare totale = Credite de la bănci locale + Credite din străinătate + Credite intra-grup de tip ISD

Sursa: Eurostat, Banca centrală Europeană, Raiffeisen BANK

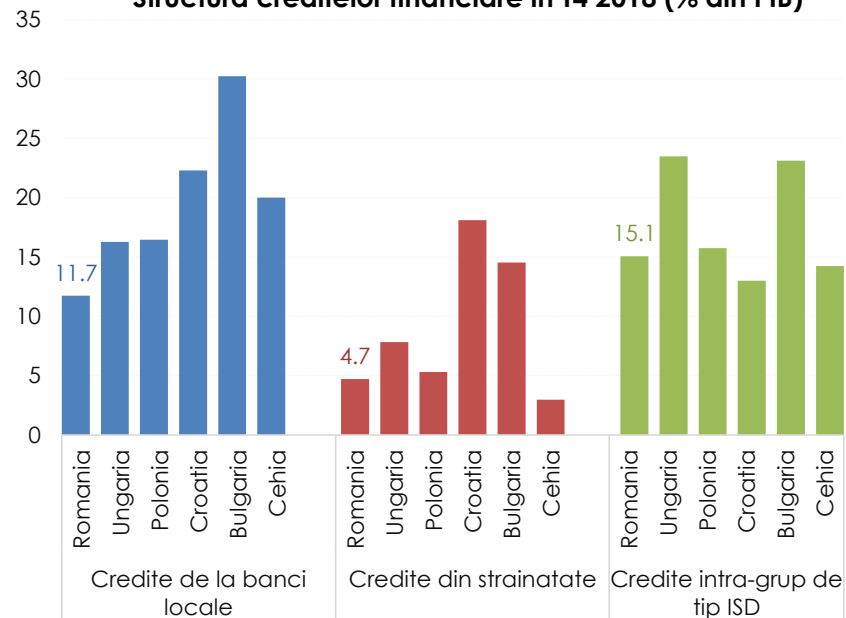
Structura creditelor financiare ale companiilor nefinanciare în țările din Europa Centrală și de Est

- Creditele financiare din străinătate (credite din străinătate și credite intra-grup de tip ISD) sunt o sursă importantă de finanțare în toate țările din Europa Centrală și de Est.

**Structura creditelor financiare în T4 2018
(% din total)**

Structura creditelor financiare în T4 2018 (% din PIB)

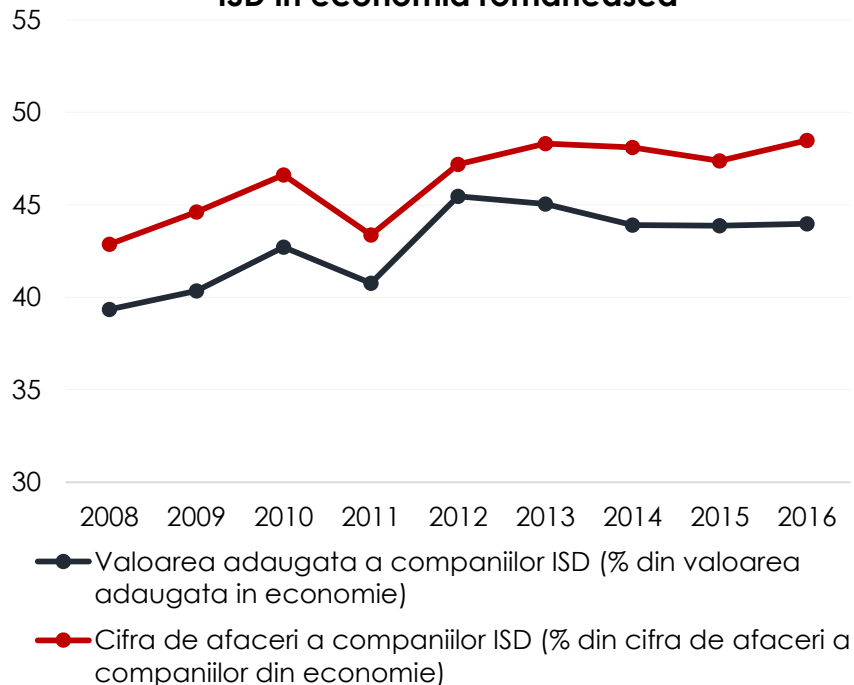

Nota: Credite financiare totale = Credite de la bănci locale + Credite din străinătate + Credite intra-grup de tip ISD

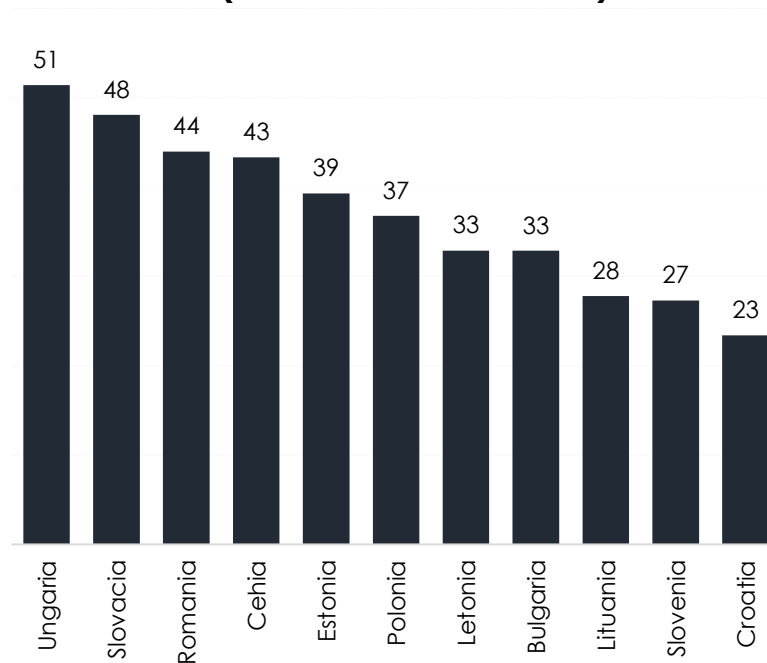
Sursa: Eurostat, Banca centrală Europeană, Raiffeisen BANK

Companiile clasificate ISD au un rol important în economia românească

Importanța companiilor clasificate drept ISD în economia românească

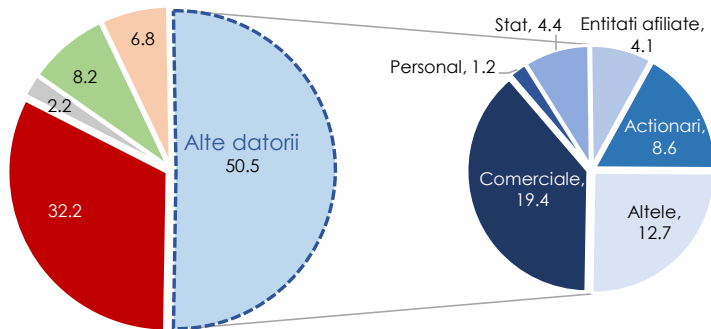
Valoarea adăugată a companiilor ISD în 2016 (% din VAB în economie)

Vulnerabilități structurale în finanțarea companiilor nefinanciare

- Companiile nefinanciare din România au, la nivel agregat, cel mai redus nivel al capitalurilor proprii din Uniunea Europeană, respectiv 30% din total angajamente financiare.
- În România, creantele comerciale ale companiilor nefinanciare au o pondere însemnată în totalul angajamentelor financiare (21% în 2018), fiind a doua cea mai mare din UE.

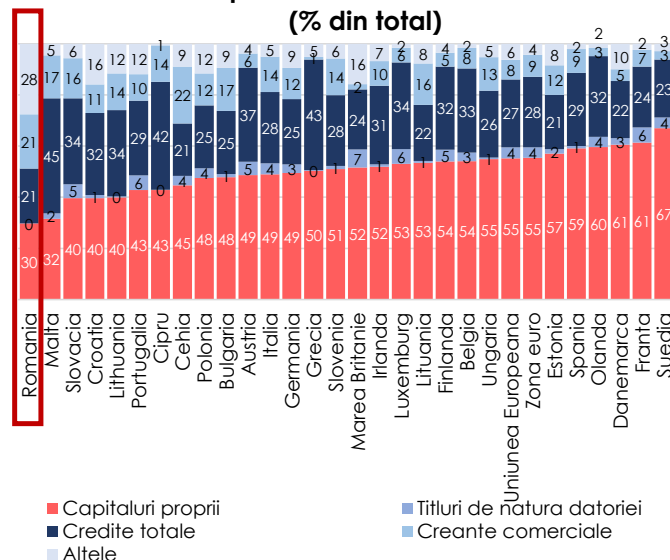
Structura pasivului companiilor nefinanciare (% din total)

- Capitaluri proprii
- Datoria privata financiara externa
- Credite interne (banci si IFN)
- Provizioane si venituri în avans

Notă: Pe baza datelor din situațiile financiare ale companiilor nefinanciare pentru 2017 agregate de BNR

Structura angajamentelor financiare ale companiilor nefinanciare in UE (% din total)

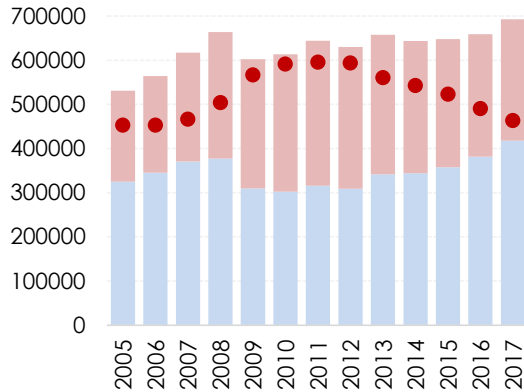
Notă: Pe baza datelor din conturile financiare aferente trimestrului IV din 2018, cu excepția datelor agregate pt. Uniunea Europeană care se refera la trimestrul IV din 2017

Număr mare de companii cu capital propriu negativ și alte probleme structurale, dar îmbunătățiri înregistrate recent

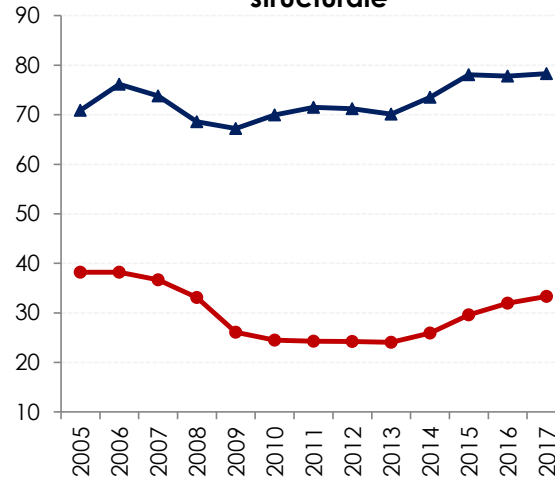
- Mai mult de 40% din totalul companiilor nefinanciare au avut în 2017 capitalul propriu sub nivelul legal (majoritatea chiar negativ), dar ponderea acestora în total a fost pe un trend descendent în ultimii cinci ani.
- În plus, există un număr mare de companii inactice și/sau fără niciun angajat.

Numarul companiilor in functie de nivelul capitalurilor proprii

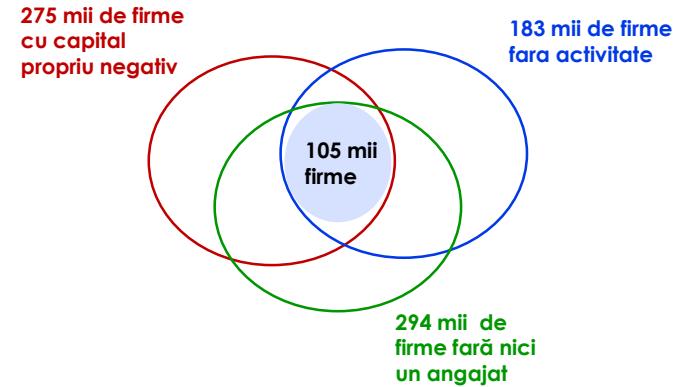
- Nr. companiilor cu capital propriu < 0
- Nr. companiilor cu capital propriu > 0
- Ponderea companiilor cu capital propriu negativ (scala din dreapta, % din total)

Companii fara probleme structurale

- IMM-uri (% din total IMM-uri)
- ▲ Corporatii mari (% din total corporatii mari)

Companii cu probleme structurale

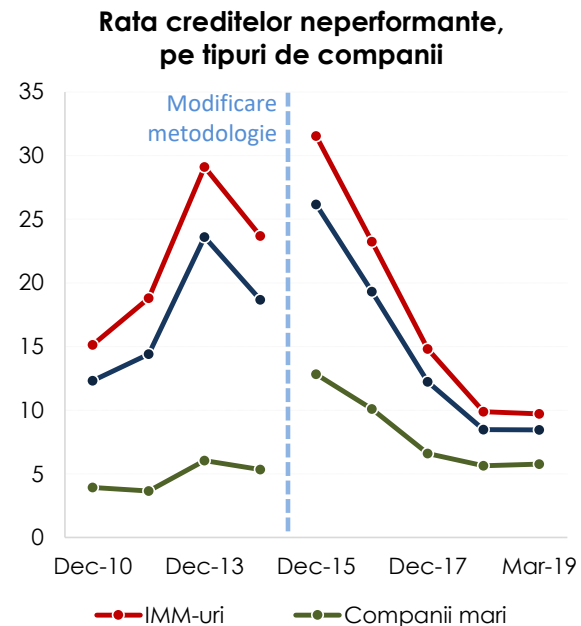
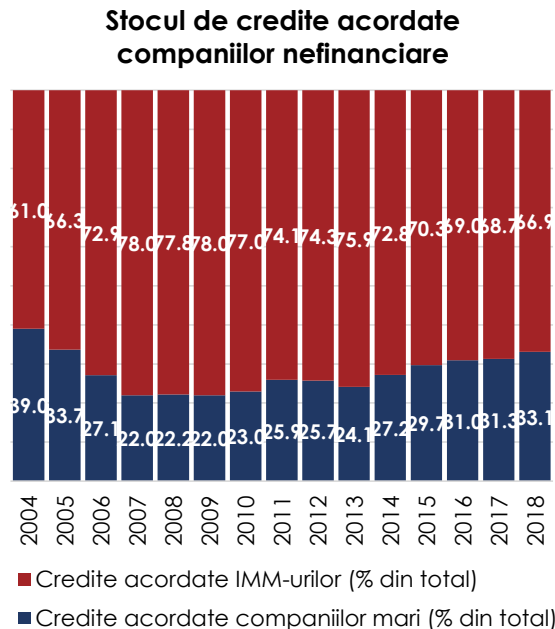
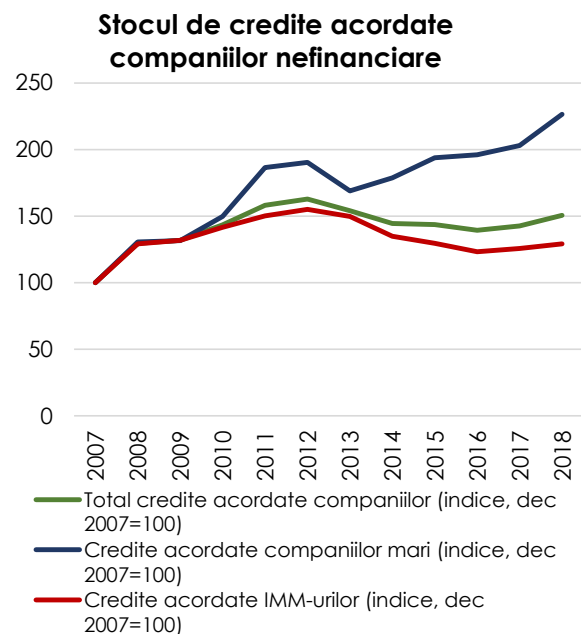
Date la 2017

Notă: Problemele structurale includ: (i) capital propriu sub nivelul legal (majoritatea negativ), (ii) cifra de afaceri=0, (iii) nr. angajați=0

Conform metodologiei CE, IMM-uri=companii care au (i) nr. angajați <250 și (ii) cifra de afaceri <50 mil. EUR sau (iii) active totale <43 mil. EUR

Avans mai rapid al creditelor acordate companiilor mari

- Soldul creditelor acordate IMM-urilor a însumat 73,5 mld. RON în 2018 (67% din total credite acordate companiilor nefinanciare), iar stocul creditelor acordate companiilor mari a însumat 36,4 mld. RON în 2018.
- Rata creditelor neperformante a fost pe un trend descendent susținut în ultimii ani atât în cazul IMM-urilor, cât și a companiilor mari.

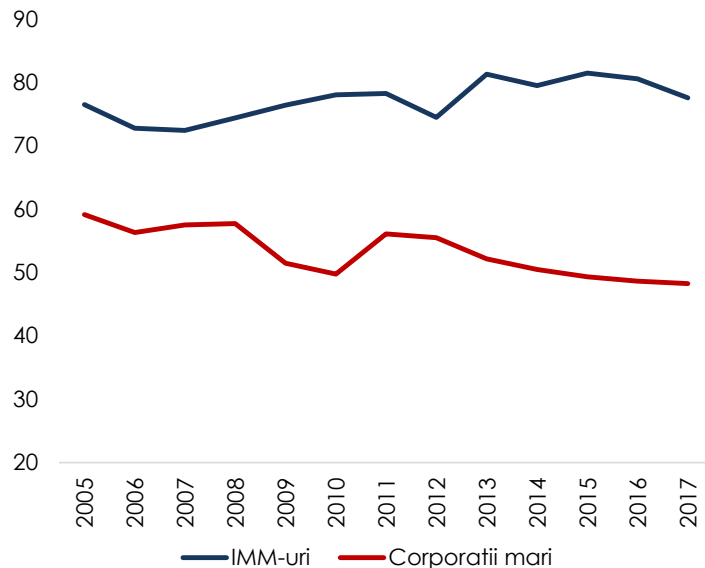

Conform metodologiei CE, IMM-uri=companii care au (i) nr. angajați <250 și (ii) cifra de afaceri<50 mil. EUR sau (iii) active totale<43 mil. EUR

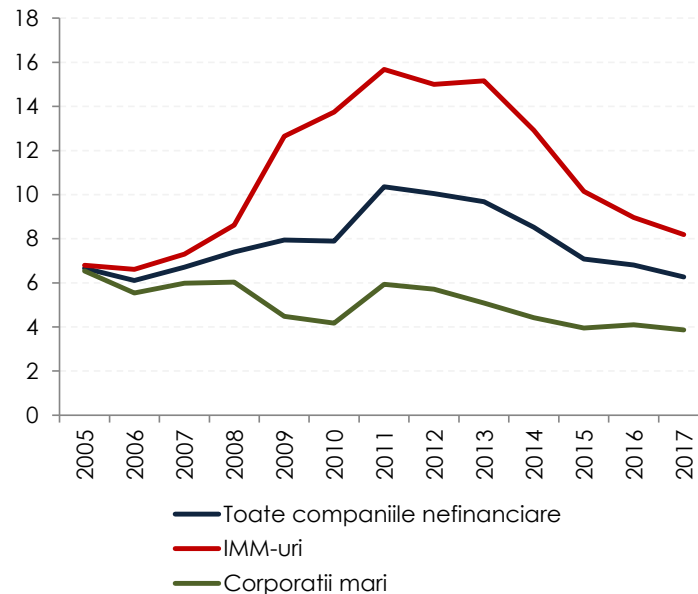
Grad mare de îndatorare al IMM-urilor și abilitate mai mică de rambursare a datoriilor

- În cazul IMM-urilor, datoriile au o pondere ridicată în total pasive, respectiv 78% în 2017.
- Raportul dintre datorii și EBITDA a fost pe un trend descendent în ultimii ani, ceea ce relevă o îmbunătățire a capacității companiilor nefinanciare de a-și rambursa datoriile. Valoarea raportului este semnificativ mai mare în cazul IMM-urilor.

Ponderea datoriilor in pasiv (%)

Raportul dintre total datorii si EBITDA (%)

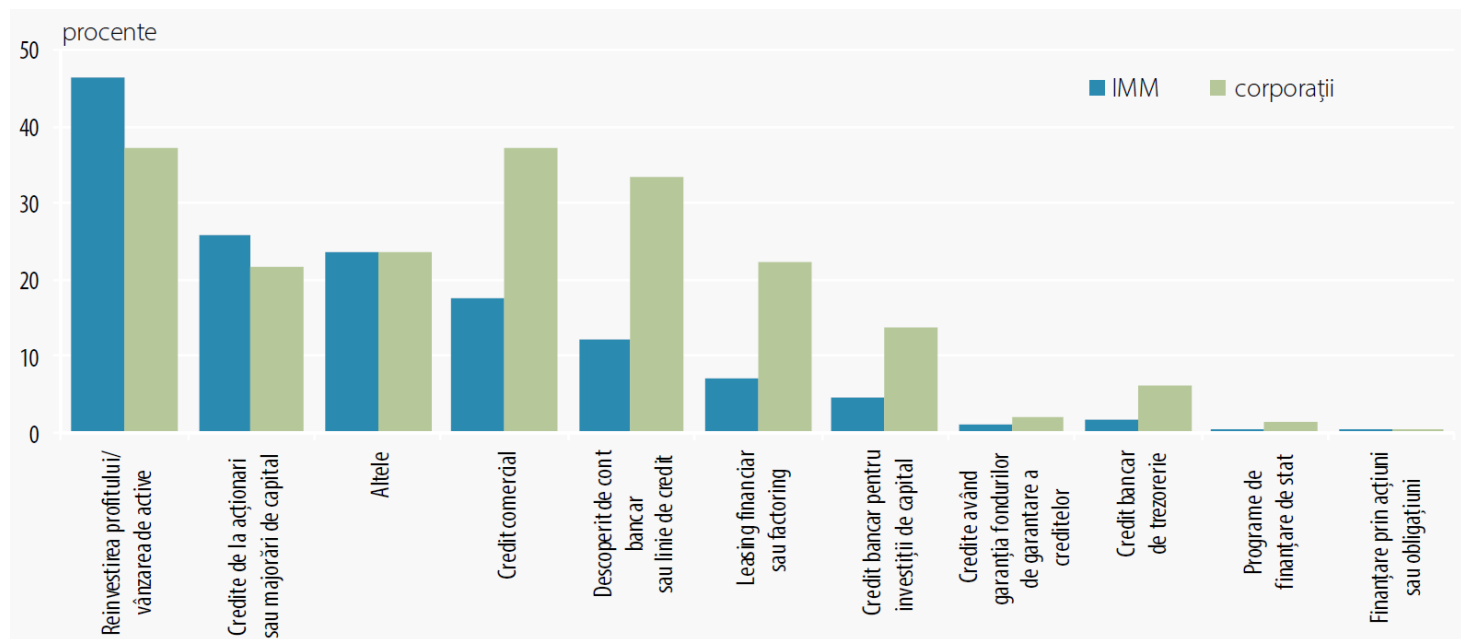

Conform metodologiei CE, IMM-uri=companii care au (i) nr. angajați <250 și (ii) cifra de afaceri <50 mil. EUR sau (iii) active totale <43 mil. EUR

Creditele bancare nu sunt printre principalele surse de finanțare ale IMM-urilor

- Conform unui studiu realizat de BNR (iunie 2018), reinvestirea profitului și vânzarea de active au fost menționate ca principale surse de finanțare de către companiile nefinanciare.

Principalele surse de finanțare ale companiilor nefinanciare

Conform metodologiei CE, IMM-uri=companii care au (i) nr. angajați <250 și (ii) cifra de afaceri<50 mil. EUR sau (iii) active totale<43 mil. EUR